

SKLAD 8XMILLE Odprtje v goriški stolni cerkvi bo v četrtek, 28. novembra 2024

Zaklad katedrale med lepoto in zgodovino

Prihodnji četrtek, 28. novembra, bo svoja vrata odprla zakladnica goriške katedrale, ki bo imela sedaj stalno razstavo na galeriji katedrale. Gre za prav poseben "zaklad", ker ga ne sestavljajo po materialu in prefinjenosti dragoceni predmeti, temveč tisti, ki izpričujejo svetost, ki so jo doživljali ljudje v naših krajih in s katero so se

to, da sta jo omogočila ne le delo mnogih ljudi, pač pa tudi temeljni prispevek iz sklada katoliške Cerkve 8x1000, ki ima opraviti tudi z varovanjem in zaščito dragocenosti zgodovinskih in umetniških dobrin, ki so značilne za naše cerkve. Prispevek je dodelila tudi Dežela Furlanija - Julijska krajina. Z obiskom zakladnice goriške stolnice se lahko

predstaviti različnih relikviarjev. Del razstave je posvečen oglejskim svetnikom, ki že od nekdaj navdihujejo krščansko skupnost v

Padovanskega, svetega Ignacija, sveto Terezijo Deteta Jezusa in svetega Janeza Boska. Na galeriji si bo mogoče ogledati relikviarije različnih oblik

obliki doprsnega kipa, ki povezujejo prve oglejske pastirje, zlasti Mohorja in Fortunata, Hilarija in Tacijana. Dojeli bomo lahko povezavo

goriško nadškofijo. Da bi zagnali pastoralno dejavnost škofije, so krajevni plemiči in cesarica Marija Terezija prvemu goriškemu nadškofu Karlu Mihaelu Attemsdu podarili "doto". Ta dar je bil uporabljen za slovesno obhajanje evharistije, da bi se pokazala dragocenost občestva z Gospodom. Doto sestavljajo oblačila, vključno z modrimi oblačili, s katerimi sta sveta Hilarij in Tacijan predstavljena na Tominčevi oltarni sliki nad glavnim oltarjem stolnice, kelih, ciborij, male ampule, svečniki, razpelo ... skratka vse, kar služi obhajanju evharistije. Kot rečeno, bo slovesno odprtje stolne zakladnice v četrtek, 28. novembra, ko bo ob 18.30 nadškof msgr. Carlo Redaelli vodil evharistično bogoslužje na dan posvetitve stolnice. Ob 19.30 bo javno predstavljena zakladnica. Zaenkrat bo za obiskovalce odprta ob sobotah in nedeljah od 15. do 17. ure, ko bodo prisotni prostovoljci. Kdor bi želel pomagati kot prostovoljec, naj piše na e-naslov cattedrale@ardiocesi.gorizia.it.

Selina Trevisan

Foto Ilaria Tassini

"hranili" goriški kristjani. Spomini, ki izpričujejo pastoralno dobrodelnost pastirjev do goriškega krščanskega ljudstva. Za nastanek razstave zakladnice je značilno tudi

podate po zgodovini svetosti in pastoralne oskrbe v škofiji. Razstava se začne na desni galeriji cerkve, posvečeni svetima Hilariju in Tacijanu, s prvim delom, namenjenim

Foto Ilaria Tassini

Posočju: na začetku so bili svetniki predvsem mučenci; ko pa se je doba mučencev končala, zgodovina svetništva še ni bila dopolnjena, nasprotno, rodile so se nove oblike svetnikov: pastirji, teologi, pridigarji, možje in žene krščanskega usmiljenja. Stolni zaklad vsebuje elemente, vezane na svetega Antona

in iz različnih obdobj, nekatere tudi precej izvirne. Razstava se nato nadaljuje v prostoru nad kapelo sv. Ahacija, kjer bo predstavljena povezava med oglejsko cerkvijo, evangelizacijsko materjo celotnega severovzhoda, in goriško krščansko skupnostjo. Občudovati bo mogoče lesene in kovinske relikviarije v

Foto Ilaria Tassini

s Solkanom, mestom, kjer je stala župnijska cerkev, posvečena svetemu Štefanu, od katere je bila odvisna goriška skupnost, ki je kasneje prešla pod sveta Hilarija in Tacijana. Razstava bo popeljala obiskovalce do nastanka goriške nadškofije v letih 1751/1752, ko je bil oglejski patriarhat zatrt in ozemlje razdeljeno med videmsko in

Svečanosti ob 80-letnici uboja častitljivega patra Placida Corteseja

Ruah od Padove do Rižarne

Pretekli petek, 15. novembra, je po vsej verjetnosti minilo 80 let tihe junaške smrti velikana človečnosti, svetniškega patra, sicer Božjega služabnika, častitljivega Placida Corteseja v temnem bunkerju gestapa na Oberdankovem trgu v Trstu, kraju, ki je zaznamoval usodo tolikih naših ljudi v štiridesetih letih preteklega stoletja pod nacifašistično oblastjo. Med temi sta bila tudi Pahor in Mušič. Placido Cortese, frančiškan s Cresa, menih pri Svetem Antonu v Padovi, se je razdajal v pomoč predvsem slovenskim civilistom v koncentracijskem taborišču Chiesanuova pri Padovi in po drugih taboriščih. Samo v Chiesanuovi je bilo od 1500 pa do 3000 zapornikov. Zatem je po kapitulaciji leta 1943 minorit pomagal pri begu Judom, zavezniškim

ujetnikom in drugim. Po izdaji in ujetju so ga v Trstu mesec dni zasliševali in mučili. V zapisniku pričevanja, ki ga je Ivo Jevnikar izsledil v britanskem državnem arhivu, pravi angleški narednik Roland Barker, da ga je v bunkerju prizadelo še zlasti mučenje duhovnika od Svetega Antona v Padovi. "Imel je s silo odstranjene vse nohte, zlomljene roke, sežgane lase, bil je ves prebičan in pretepen. Ta človek je pomagal britanskim vojnim ujetnikom. Videl sem ga pošastno razmučenega v grozovitem stanju. Menim, da so ga ustrelili." Tržaški škof Henrik Trevisi se je v torek, 12. novembra, v cerkvi svetega Frančiška na Ulici Giulia udeležil predstavitve (v italijanščini) dvojezične knjižice *Ruah – Vetje Duha* Elene Blancato v prevodu Marije Cenda s predgovorom Vlaste Polojaz

in zgodovinskim orisom Iva Jevnikarja. Vicepostulator za Cortesejevo proglasitev blaženim pater Giorgio Loggioni pa je predstavil novo žepno knjižico v italijanščini *Mučenec zaradi ljubezni, pater Placido Cortese*. Posvečena je množičnemu seznanjanju o njegovem poslanstvu. Tržaški škof je v svojem nastopu poudaril prav potrebo po čim širšem poznavanju patra Placida v prizadevanju za priprošnje čudeža. Izrazil pa je upanje, da pride do priznanja mučeništva iz ljubezni do bližnjega kot v primeru svetega patra Kolbeja. Zavzel se je za primernejše obeležje in spominsko zaščito mučilnice. Trevisi je že oktobra daroval mašo v spomin na patra Corteseja ob somaševanju duhovnikov iz Trsta, Padove in Slovenije v sklopu romanja na Cres.

Osrednja svečanost ob 80-letnici uboja patra Placida Corteseja bo v nedeljo, 24. novembra, v

Sergio Mattarella, ko je izročil posmrtno zlato kolajno patru Placidu za civilne zasluge tamkajšnjim

poslanstvu patra Corteseja. Sledila bo predstavitve knjige *Ruah – Vetje duha*, srhljive, a tudi pesniško

baziliki Svetega Antona v Padovi, ko bo ob 11. uri ljubljanski pomožni škof Franc Šuštar vodil somaševanje in molitev ob spominski spovednici patra Placida za glavnim oltarjem. Spovednico je obiskal tudi italijanski predsednik

minoritom. Že v soboto popoldne bodo v dvorani teološkega studia ob baziliki in križnem hodniku Magnolije odprli razstavo *Kot rana v mojem srcu*, posvečeno koncentracijskemu taborišču Chiesanuova in

blage in strnjene pripovedi o mučeniku molka in ljubezni, ki je z molkom rešil na desetine ljudi, potem ko jih je že na stotine obvaroval pred gladom in do 300 omogočil beg iz države.

MO